

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

Boeken

- De liberale strijd voor vrouwenkiesrecht* (Amsterdam, 2019) 270 pp. [met Fleur de Beaufort];
- Burgers geboren bepalend te zijn* (Den Haag, 2018) 101 pp.;
- Tussen geschiktheid en grondrecht. De ontwikkeling van het Nederlandse kiesrecht vanaf 1795* (Amsterdam, 2018) 418 pp [met Fleur de Beaufort, Peter van den Berg, Ron de Jong en Henk van der Kolk];
- Passie voor individuele vrijheid* (Den Haag, 2016) 179 pp.;
- Eigenzinnige liberalen. Onafhankelijk denkende politici in Nederland* (Amsterdam, 2014) 267 pp. [met Fleur de Beaufort en Joop van den Berg];
- Sociaal-liberalisme* (Amsterdam, 2014) 198 pp. [met Fleur de Beaufort];
- Neoliberalisme: een politieke fictie* (Amsterdam, 2014) 79 pp. [met Martin van Hees en Mark van de Velde];
- Liberale spiegel. Reflecties op zestien veelgehoorde vooroordelen over het liberalisme en de VVD* (Den Haag, 2013) 51 pp. [met Heleen Dupuis];
- Het Liberalen Boek* (Zwolle, 2011) 448 pp. [rijk geïllustreerde geschiedenis van de liberale theorie, de politieke praktijk en de maatschappelijke inbedding in Nederland alsmede van de Europese context en de ons omringende landen; samengesteld en geschreven met Fleur de Beaufort];
- Vrijheidsstreven in verdrukking. Liberale partijpolitiek in Nederland 1901-1940* (Amsterdam, 2005) 503 pp. [dissertatie universiteit Leiden, tevens in handelseditie verschenen];
- Aurea Libertas. Impressies van vijftig jaar Teldersstichting* (Den Haag, 2004) 138 pp. [met Sabine Bierens];
- Krijgsgerommel achter de kim. Analyse van de veiligheidsrisico's voor Nederland* (TS-geschrift 89; Den Haag, 1999) 102 pp.;
- Nationaal belang. Over de bruikbaarheid van het begrip voor een liberaal buitenlands beleid* (TS-geschrift 84; Den Haag, 1996) 60 pp.;
- Europa: een volgende akte. Een verkenning van de grondslagen en de toekomst van de Gemeenschap en de positie van Nederland daarin* (TS-geschrift 76; Den Haag, 1992) 225 pp. [geschreven als secretaris-lid van een werkgroep o.v.v. Gijs van Aardenne];

Geredigeerde boeken en daarin geschreven bijdragen

Separation of church and state in Europe. With views on Sweden, Norway, United Kingdom & Ireland, the Netherlands, France, Portugal, Italy and Slovenia, (2nd revised edition; Brussels, 2012) [redactie met Fleur de Beaufort]

Hierin geschreven: - 'Preface', pp. i-ii [met Fleur de Beaufort];

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

- 'Introduction. Liberalism and the neutral state', pp. 1-3 [met Fleur de Beaufort];
- 'The separation of church and state in the Netherlands', pp. 77-97 [met Fleur de Beaufort];

The dynamics of demographic decline (Brussels and The Hague, 2011) [redactie met Camilia Bruil en Mark van de Velde]

- Hierin geschreven:
- 'Introduction', pp. 1-8 [met Camilia Bruil]
  - 'Conclusion. A dynamic state of mind', pp. 119-122 [met Camilia Bruil]

Democracy in Europe. Of the people, by the people, for the people? (Brussels and The Hague, 2010) [redactie met Fleur de Beaufort]

- Hierin geschreven:
- 'Introduction', pp. 1-4 [met Fleur de Beaufort]
  - 'Citizens and the casting vote. The referendum's place within liberal ideology', pp. 49-67;

Liberaal leiderschap (TS-geschrift 106; Den Haag, 2009) [redactie met Fleur de Beaufort]

- Hierin geschreven:
- 'Leiderschap en het liberalisme', pp. 7-15;

Separation of church and state in Europe. With views on Sweden, Norway, the Netherlands, Belgium, France, Spain, Italy, Slovenia and Greece (Brussels, 2008) [redactie met Fleur de Beaufort en Ingemund Hägg]

- Hierin geschreven:
- 'Preface', pp. 1-2 [met mede-redacteuren]
  - 'The separation of church and state in the Netherlands', pp. 61-80 [met Fleur de Beaufort];

Liberaal leiders in Europa. Portretten van prominente politici in de negentiende en vroege twintigste eeuw (Amsterdam, 2008) [redactie]

- Hierin geschreven:
- 'Inleiding', pp. 13-26
  - 'Een laconiek leider. Herbert Henry Asquith (1852-1928)', pp. 71-95
  - 'Dromer met daadkracht. Gustav Stresemann (1878-1929)', pp. 239-266 [met Fleur de Beaufort];

Zestig jaar VVD (Amsterdam, 2008) [redactie met Gerrit Voerman]

- Hierin geschreven:
- 'Inleiding', pp. 9-12 [met Gerrit Voerman]
  - 'Vrijheid, en vervolgens... De ideologische ontwikkeling van de VVD', pp. 137-164, [met Fleur de Beaufort]
  - 'De bijdrage van de VVD aan de vormgeving van Nederland. Verworvenheden, tekortkomingen en toekomst', pp. 165-175 [met Fleur de Beaufort en Gerrit Voerman];

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

Grondrechten gevogen. Enkele constitutionele waarden in het actuele politieke debat (IS-geschrift 100; Den Haag, 2006) [redactie met Sabine Bierens en Cornélie Richert]

- Hierin geschreven:
- 'Inleiding', pp. 1-11 [met de mede-redacteuren]
  - 'Een deuk in de democratie. Over de subsidiestop richting SGP in verband met haar vrouwenstandpunt', pp. 91-101
  - 'Neutraliteit van de staat, godsdienstneutraal onderwijs en liberalisme', pp. 147-153 [met Sabine Bierens];

The dividing line between success and failure. A comparison of liberalism in the Netherlands and Germany in the 19th and 20th centuries (Berlin, 2006) [redactie met Gerrit Voerman]

- Hierin geschreven:
- 'Introduction', pp. 1-7 [met Gerrit Voerman]
  - 'The strengths and weaknesses of Dutch liberalism: a historical comparison with German liberalism', pp. 35-53;

Het democratisch tekort: interpretaties en remedies (IS-geschrift 93; Den Haag, 2002) [redactie]

- Hierin geschreven:
- 'Inleiding', pp. 1-6
  - 'Parlementaire democratie op dood spoor?', pp. 57-82;

Liberal thought and practice. A view from The Netherlands (The Hague, 2000) [redactie]

- Hierin geschreven:
- 'Introduction', pp. 7-11
  - 'The nation as breeding ground for a strong liberal movement', pp. 123-127;

Publieke verantwoordelijkheid (Assen, 1998) [redactie met Klaas Groenveld]

- Hierin geschreven:
- 'Inleiding' [met Klaas Groenveld], pp. 1-5;

Paars in perspectief. Het typerende en de toekomst van de samenwerking tussen liberalen en sociaaldemocraten (Kampen, 1997) [redactie]

- Hierin geschreven:
- 'Inleiding', pp. 7-15
  - 'Vloeken of vervloeien blauw en rood? Beeldende schetsen van de veranderende afstand tussen liberalen en sociaaldemocraten in Nederland', pp. 42-56;

De Europese Unie: een perpetuum mobile? Een halve eeuw op weg: bespiegelingen rond de Europese integratie (IS-geschrift 85; Den Haag, 1996) [redactie]

- Hierin geschreven:
- 'Kwellingen in kaart. Inleiding over enkele urgente vraagpunten rond Nederland en de integratie binnen de Europese Unie', pp. 1-24;

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

Tussen polarisatie en paars. De 100-jarige verbouwing tussen liberalen en socialisten in Nederland (Kampen, 1995) [redactie]

- Hierin geschreven:
- ‘Ten geleide’, pp. 9-12
  - ‘De liberale kijk op het verfleetsen van de SDAP. Over de kloof tussen LSP en SDAP in het interbellum’, pp. 52-68
  - ‘Verliefd, verloofd...en dan ervandoor. De VDB-koers ten opzichte van de SDAP in het interbellum’, pp. 69-82
  - ‘Rode vlammen en blauw bluswater. VVD-positionering tegenover de PvdA tussen 1971 en 1982’, pp. 127-147;

Keur van kennis. Opinies over hoogwaardig hoger onderwijs (TS-geschrift 81; Den Haag, 1994) [redactie]

- Hierin geschreven:
- ‘Van kwantiteit naar kwaliteit. Preadvies over het hoger onderwijs’, pp. 1-95
  - ‘Reactie op de inleidingen tijdens het symposium’, pp. 185-218;

Van Thorbecke tot Telders. Hoofdpersonen uit de geschiedenis van het Nederlandse liberalisme vóór 1940 (Assen en Maastricht, 1993) [redactie met Gerry van der List]

- Hierin geschreven:
- ‘Ten geleide’ [met Gerry van der List], pp. ix-xi
  - ‘Inleiding’ [met Gerry van der List], pp. 1-20
  - ‘H.P. Marchant (1869-1956)’, pp. 127-138;

Artikelen in bundels en tijdschriften, alsmede preadviezen

‘Hoe te ontkomen aan de wurggreep van gevestigde politieke belangen?’, in: Tom Louwerse e.a. red., *Van driestromenland tot delta? Beschouwingen over ontwikkelingen in de Nederlandse politiek* (Leiden, 2019) pp. 203-208;

‘Rechters mogen onze democratie niet versmallen’, *Liberale Reflecties*, december 2019, pp. 28-30;

‘Liberals and women’s rights: past and present’, *World Commerce Review*, autumn 2019, pp. 6-9 [met Fleur de Beaufort];

‘Waar staat die D eigenlijk voor?’, *Over Daniël Boomsma gesproken. Reflecties op werken, denken en leven van een wetenschappelijk medewerker* (Hans van MierloStichting; Den Haag, 2019) pp. 22-24;

‘Voer geen kinderkiesrecht in’, *Liberale Reflecties*, september 2019, pp. 52-59 [plus weerwoord op de reactie van Marcel Wissenburg in de december 2019-editie, pp. 59-60];

‘Een stiefmoeder en een weeshuis. Zijn de liberalen de verliezers van de Pacificatie van 1917?’, in: George Harinck, Alexander van Kessel en Hans Krabbendam red., *Een christelijk-liberale synthese*.

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

100 jaar Pacificatie 1917-2017 (Jaarboek voor de Geschiedenis van het Nederlands Protestantisme na 1800, jaargang 26; Utrecht, 2018) pp. 51-67;

‘Democratie moet leven’, in: Afshin Ellian, Gelijk Molier en Bastiaan Rijkema red., *De strijd om de democratie. Essays over democratische zelfverdediging* (Den Haag, 2018) pp. 113-138 (met noten op pp. 380-381);

‘Het “geheim” van de Nederlandse liberalen. Hoe de VVD zich tot een centrale machtsfactor heeft ontwikkeld’, in: Friso Wielenga, Carla van Baalen en Markus Wilp red., *Een versplinterd landschap. Bijdragen over de geschiedenis en actualiteit van Nederlandse politieke partijen* (Amsterdam, 2018) pp. 221-244 (met noten op pp. 295-297)

Ook verschenen als: ‘Das “Geheimnis” der niederländischen Liberalen’, in: Friso Wielenga, Carla van Baalen und Markus Wilp (hrsg.), *Eine zersplitterte Landschaft. Beiträge zur Geschichte und Gegenwart niederländische politischer Parteien* (Amsterdam, 2018) pp. 237-262 (Endnoten pp. 317-319);

‘Particuliere “binnenkamer” en openbaar klaslokaal. Nederlandse liberalen over religie in de politiek en het bijzonder onderwijs’, *Tijdschrift voor Religie, Recht en Beleid*, 2017, nummer 3, pp. 42-58;

‘Liberalen en de Russische Revolutie: enkele verkennende observaties’, *Liberaal Reflecties*, december 2017, pp. 2-13;

‘Een nieuwe geschiedenis van de Russische Revolutie’ (boekbespreking van Sean McMeekin, *The Russian Revolution. A New History*), *Liberaal Reflecties*, december 2017, pp. 126-127;

‘Vrees het volk niet: een welgemeend advies van een liberaal aan de PvdA, *S&D*, oktober 2017, pp. 40-42;

‘Graven en schuren’, *de Helling*, najaar 2017, p. 46;

‘Soevereiniteit behoort geen speeltje van politici te zijn’, in: Jan Herman Brinks e.a. red., *De Europese spagaat. Het Europa der Vaderlanden of een hernieuwde Europese Unie* (Soesterberg, 2017) pp. 59-69;

‘Het “liberalisme” van D66’, *Liberaal Reveil*, december 2016, pp. 231-234 [met Fleur de Beaufort];

‘In Memoriam: Harrie Langman (1931-2016)’, *Liberaal Reveil*, oktober 2016, pp. 124-129;

‘Proper wonen, geduldig sparen en vlijtig leren. Praktisch negentiende-eeuws sociaal-liberalisme in België’, *Liberaal Reveil*, oktober 2016, pp. 174-178;

‘Verankerde vrijheid vergt betrokken burgers. Het liberale gehalte van Verlichtingsdenker Adam Ferguson (1723-1816)’, *Liberaal Reveil*, april 2016, pp. 24-34;

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

'Restricted access for migrants: a liberal justification', *World Commerce Review*, March 2016, pp. 30-32 [met Fleur de Beaufort];

'Liberalisme ultra-kort: soms krachtig, soms uit de bocht vliegend' (bespreking van Michael Freedon, *Liberalism. A Very Short Introduction*), *Liberaal Reveil*, september 2015, pp. 149-152;

'Politieke restauratie draait al gauw uit op een verstikkende mummificatie', *Liberaal Reveil*, juni 2015, pp. 93-97;

'Help een crisis! Enkele opmerkingen over historische bijziendheid', *Liberaal Reveil*, maart 2015, pp. 3-5;

'Wat is sociaal-liberalisme? Een briefwisseling', *Idee*, maart/april 2015, pp. 12-16 en 63-66; tevens in *Liberaal Reveil*, maart 2015, pp. 30-34 [in debat met Frank van Mil];

'Vastklampen aan begrip "internationale rechtsorde" is teken van zwakte', *Liberaal Reveil*, december 2014, pp. 225-226;

'Verantwoordelijkheid van volwassenen: financiën en gezondheid', in: Martin van Hees e.a., *Liberale verantwoordelijkheid, economische en democratische plichten* (geschrift 122 van de TeldersStichting, Den Haag, 2014) pp. 31-46;

'Schrap huidig artikel 90 Grondwet. Schimmige "internationale rechtsorde" vertroebelt Nederlandse blik op de wereld', *Liberaal Reveil*, juni 2014, pp. 78-82;

'Neoliberale nachtmerrie?... Ontwaakt!'; *Se&D*, december 2013, pp. 72-78;

'Mateloos maakt machteloos. Naar een slankere en slagvaardiger Europese Unie', *Zicht*, oktober 2013, pp. 34-36;

'Back to basics. Parliaments and parties should be more accessible to citizens again', *World Commerce Review*, September 2013, pp. 28-30;

'Duistere krachten' (bespreking van Paul Verhaeghe, *Identiteit*), *Openbaar bestuur*, mei 2013, p. 30;

'Minder overheidssteun en meer eigen verantwoordelijkheid', in: Sijfra Hernchberg red., *Mij een zorg! De toekomst van de sociale zekerheid*. (Amsterdam, 2013) pp. 111-122 [met Fleur de Beaufort];

'Een eerste plicht. Liberalen en defensie', *Liberaal Reveil*, maart 2013, pp. 37-41 [met Fleur de Beaufort];

'Only citizens should determine whether there is a European "demos"', *World Commerce Review*, December 2012, pp. 22-24;

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

- ‘Eigen verantwoordelijkheid is: wat volgt uit eigen keuzes niet over de schutting gooien’, *de Helling*, winter 2012-2013, p. 41 [met Fleur de Beaufort];
- ‘Glazen bol onder de Hamer. Analyse van het wel en wee van de PvdA’, *Liberaal Reveil*, oktober 2012, pp. 129-132;
- ‘Het echte probleem van de PvdA’, in: Peter Bootsma, Bert van den Braak en Luc Verheij red., *Kringen in de Hofvijver. Liber amicorum voor Joop van den Berg* (’s-Hertogenbosch, 2012) pp. 68-71;
- ‘Ruimte voor burgers, zeggenschap voor partijleden’, in: Jan Jacob van Dijk red., *Het wankende midden, (opnieuw) zoeken naar verbinding in de samenleving* (z.p. [Kampen], 2012) pp. 122-128;
- ‘Hedendaagse horigheid. Wetsvoorstel flexibel werken creëert scheef “recht”’, *Liberaal Reveil*, juni 2012, pp. 69-70;
- ‘Repeterende regenten’, in: Sarah de Lange red., *Tien jaar Fortuyn in de polder* (themanummer *Beleid en Maatschappij* nr. 2 in 2012) pp. 224-225;
- ‘Maatschappelijke revoluties’, *Liberaal Reveil*, maart 2012, p. 2;
- ‘De ambivalente houding van liberalen ten opzichte van revoluties’, *Liberaal Reveil*, maart 2012, pp. 3-7 [met Fleur de Beaufort];
- ‘Het liberale denken’ (bespreking van Edwin van de Haar, *Bemind maar onbekend. De politieke filosofie van het liberalisme*) *Openbaar bestuur*, december 2011, p. 27;
- ‘Gemaakt voor gevoelige momenten. Een liberale geschiedkundige en politiek-filosofische beschouwing over en pleidooi voor ruimere vrijheid van meningsuiting’, in: Afshin Ellian, Gelijk Molier en Tom Zwart red., *Mag ik dit zeggen? Beschouwingen over de vrijheid van meningsuiting* (Den Haag, 2011) pp. 37-62 [met Fleur de Beaufort];
- ‘De euro moet per se overeind blijven. Nee, een munt behoeft marktvertrouwen en democratisch draagvlak’, *Christen Democratische Verkenningen*, winter 2011, pp. 10-11;
- ‘De rijke historie van het liberalisme’, *Liberaal Reveil*, december 2011, pp. 209-215 [met Fleur de Beaufort];
- ‘Ferm tegenspel aan “flauwekul”. De liberale politiek-filosofische inbreng in het Nederlandse parlement: voor individuele vrijheid en evenwichtige volksinvloed’, in: *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2011*, pp. 29-40;
- ‘Mores in het parlement’ (bespreking van Erie Tanja, *Goede politiek. De parlementaire cultuur van de Tweede Kamer, 1866-1940*), *Openbaar bestuur*, september 2011, p. 30;
- ‘Ideologie: geen nostalgie maar noodzaak’, *Civis Mundi*, augustus 2011;

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

‘Burgers en de beslissende stem’, *Openbaar bestuur*, maart 2011, pp. 8-13 en april 2011, pp. 7-10;

‘Eerlijkheid door de landsgrenzen heen’, in: Marcel Wissenburg e.a., *Eerlijk is eerlijk. Wat een liberaal van de staat mag verwachten en van zichzelf moet vergen* (TS-geschrift 111; Den Haag, 2011) pp. 125-154;

‘Samenvatting’ en ‘Aanbevelingen’, in: Ibidem, pp. 155-171 [met Marcel Wissenburg, Fleur de Beaufort en Mark van de Velde];

‘Indoctrinatie en intimidatie’, in: Paul van Gessel en Paul van Liempt red., *Bye bye babyboomers* (Amsterdam, 2010) pp. 55-64;

‘De rechtse coalitie en de rechtsstaat’, *Liberaal Reveil*, september 2010, pp. 157-159;

‘Voltooi de scheiding tussen kerk en staat. Liberale reflecties op de rol van religie in het publieke domein’, in: Has Klerx en Annemarie Hinten-Nooijen red., *Religie, politiek & civil society. Verzoening of verzet?* (Nijmegen, 2010) pp. 65-73;

‘Niet zonder voeling met het volk’, in: Boudewijn Steur, Marcel Thaens en Esther Weststeijn red., *Dromen van democratie en bestuur* (Amsterdam, 2010) pp. 91-101;

‘Een liberale christelijke partij?’ (naar aanleiding van: Marcel ten Hooven en Ron de Jong, *Geschiedenis van de Christelijk-Historische Unie 1908-1980*), *Liberaal Reveil*, december 2009, pp. 223-228;

‘Waarlijk liberalisme dient waarlijk kapitalisme’, *Christen Democratische Verkenningen*, winter 2009, pp. 80-89 [met Frans de Graaf];

‘Inlevingsvermogen als liberaal fundament. 250 jaar *The theory of moral sentiments* van Adam Smith’, *Liberaal Reveil*, juni 2009, pp. 75-84;

‘Vrij zwevend: de positie van de vrijzinnig-democraten’ (bespreking van Meine Henk Klijnsma, *Om de democratie*), in: *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2008*, pp. 175-177;

‘Beginselen beproefd’, *Liberaal Reveil*, oktober 2008, pp. 109-110;

‘Liberale Spiegel. Reflecties op twaalf vooroordelen over het liberalisme’, *Liberaal Reveil*, maart 2008, pp. 21-29 [met Heleen Dupuis];

‘Ideologie zou D66 misschien stevigheid kunnen verschaffen’, *Idee*, mei 2007, pp. 53-55;

‘Einde van het neo-conservatisme?’, *Liberaal Reveil*, maart 2007, pp. 63-67;

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

‘Herstel VVD zal moeten komen van heldere liberale identiteit’, *Liberaal Reveil*, december 2006, pp. 200-204 [met Fleur de Beaufort];

‘Liberalen en hun waardering van religie’, *Liberaal Reveil*, oktober 2006, pp. 175-178;

‘Liberalen: tijd rijp voor afschaffing religieuze privileges’, in: Eric Borgman e.a. red., *Zonder geloof geen democratie* (CDV zomer 2006), pp. 264-270;

‘De liberalen en de pacificatie van 1917 inzake het onderwijs’, *Liberaal Reveil*, augustus/oktober 2005, pp. 107-119;

‘Liberalisme, rationalisme en individualisme’ en ‘Inzet op liberale identiteit’, in: W.P.S. Bierens red., *Liberaal licht op de toekomst* (IS-geschrift 98; Den Haag, 2005) pp. 15-28 resp. 91-104;

‘Verwijder het verbod op de doodstraf (grondwetsartikel 114)’, *Liberaal Reveil*, februari 2005, pp. 13-19;

‘De toenaderingspogingen tussen liberalen en (vrijzinnig-)democraten’, *Openbaar bestuur*, december 2004, pp. 13-18;

‘Partij van de Brave Beginselen’, *S&D*, zomer 2004, pp. 37-40;

‘Serieus sociaal-liberalisme verdient een eigentijdse invulling’, *Idee*, juli 2004, pp. 14-16;

‘De onbegrepen oorlog’, *Liberaal Reveil*, april 2004, pp. 45-46;

‘EU-uitbreiding vergt instemming bevolking’, *Openbaar bestuur*, juli / augustus 2003, pp. 2-5;

‘De wil van de kiezer’, *Liberaal Reveil*, februari 2003, pp. 1-2;

‘Het liberalisme’, in: G.J. den Besten, Th.B. Paping en H. Pol red., *Mens & medemens. Geestelijke stromingen in onze samenleving* (3e herz. druk; Groningen en Houten, 2002) pp. 283-299;

‘Bij de regel of bij de tijd?’, *Liberaal Reveil*, februari 2002, pp. 1-2;

‘Conservatieve onvolmaaktheid. Boekbespreking van Ronald van Raak, *In naam van het volmaakte*’, *Liberaal Reveil*, augustus 2001, pp. 180-183;

‘Pijnlijke principes. De liberalen en de grondwetsherziening van 1917’, in: *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2000*, pp. 28-43;

‘De kaasstolp als exportartikel’, *Liberaal Reveil*, februari 2000, pp. 43-44;

‘Het onzichtbare gevaar. Over biologische wapens en ons gebrekkig afweersysteem’, *Internationale Spectator*, februari 2000, pp. 80-85;

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

‘Een draak spuwt vuur. De voortdurende Koude Oorlog in Oost-Azië’, *Liberaal Reveil*, augustus 1999, pp. 157-161;

‘Het onzichtbare gevaar. Biologische en chemische oorlogvoering als veiligheidsrisico’, *Liberaal Reveil*, april 1999, pp. 61-67;

‘Defensie zonder doel’, *Liberaal Reveil*, december 1998, pp. 243-245;

‘Europese sociaal-democraten in een roes’, *Internationale Spectator*, september 1998, pp. 466-467;

‘Bedeekte bevlogenheid en brede belangenbehartiging. Vier jaar paars Europa-beleid’, *Internationale Spectator*, juli/augustus 1998, pp. 358-363;

‘Het heilloze homohuwelijk’, *Liberaal Reveil*, februari 1998, pp. 3-7;

‘Nuchtere persoonlijkheden schuchter verenigd. Schets van de Bond van Vrije Liberalen (1906-1921)’, in: *Jaarboek 1997 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 91-117;

‘Redelijkheid en zedelijkheid’ (bespreking van Stefan Dudink, *Deugdzaam liberalisme*), *Liberaal Reveil*, augustus 1997, pp. 172-176;

‘Eskimo-strijd. Over vorm en inhoud in de politiek’, *LEF*, april 1997, pp. 14-17;

‘De waarde van het nationaal belang’, *Christen-Democratische Verkenningen*, november 1996, pp. 618-621;

‘De kracht van onze parlementaire democratie’, in: Rudy B. Andeweg red., *Tussen kloof en gat? De parlementaire democratie in de 21ste eeuw* (Wassenaar, 1996) pp. 57-65;

‘Bezetenen tegenover gezetenen’, *Liberaal Reveil*, februari 1996, pp. 3-7;

‘Pleidooi voor een conservatief liberalisme’, *LEF*, september 1995, pp. 15-18;

‘The party’s over? Liberalen over de noodzaak van politieke partijen’, *Beleid en Maatschappij*, mei / juni 1995, pp. 141-153 [met Klaas Groenveld];

Preadvies Defensiebeleid (preadvies voor VVD-partijraad op 17 juni 1995, geschreven als secretaris van een VVD-werkgroep);

‘Freedom out of the fog. De Liberal Democrats als derde kracht in de Britse politiek’, *Liberaal Reveil*, februari 1995, pp. 11-24;

Europa na het betreden van de 21e eeuw (discussiestuk t.b.v. een internationale Europa-conferentie op 30 mei 1994) 22 pp.;

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

‘Oost west, thuis best’, *Rekenschap*, juni 1993, pp. 122-124;

‘Hendrik Pieter Marchant. Bespreking van C.A. Groeneveld, *Le tigre néerlandais*’, *Liberaal Reveil*, april 1993, pp. 81-84;

‘Gemeenschapszin en plichtsbesef’ (bespreking gelijknamig boek van Henk te Velde), *Liberaal Reveil*, december 1992, pp. 212-215;

Defensie langs nieuwe lijnen (preadvies voor VVD-partijraad op 19 september 1992, geschreven als secretaris van een VVD-werkgroep);

‘Het liberale hoogtij van de negentiende eeuw. Bespreking van Siep Stuurman, *Wacht op onze daden*’, *Liberaal Reveil*, augustus 1992, pp. 153-156;

‘Is onze taal handelswaar?’, *Liberaal Reveil*, februari / maart 1992, pp. 38-40;

‘Vrede en veiligheid in het nieuwe Europa’, *Liberaal Reveil*, augustus 1991, pp. 120-124;

‘Woodrow Wilson’ (bespreking boek Jan Willem Schulte Nordholt), *Liberaal Reveil*, april 1991, pp. 70-72.

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

Artikelen in dagbladen, speciale uitgaven en online

Maart 2013-oktober 2018: tweewekelijks columnist op Trouw.nl.

Voorts tal van artikelen in de dagbladen: *Brabants Dagblad*, *Financieel Dagblad*, *de Gelderlander*, *Nederlands Dagblad*, *NRC Handelsblad*, *Trouw*, (het destijds nog zelfstandige) *Utrechts Nieuwsblad*, *de Volkskrant*; voor het *Liberaal Journaal*; alsmede in digitale nieuwsbrieven en blogs zoals *Acton Institute Powerblog*, *Civis Mundi*, *Liberales*, *Sociale vraagstukken*, de TeldersCommunity en *Vrijpostig*.

Afgenomen interviews gepubliceerd in *Liberale Reflecties*/*Liberaal Reveil*

‘De verloren geschiedenis van het liberalisme’. Interview met Helena Rosenblatt’, *Liberale Reflecties*, september 2019, pp. 83-86 [met Fleur de Beaufort];

‘Big data en het gevaar van digitale predestinatie. Interview met Jacob Kohnstamm’, *Liberaal Reveil*, december 2014, pp. 180-183 [met Charlotte Maas];

“‘Er is een kompas voor innerlijke vrijheid.’ Een katholieke visie op de vrije wil. Interview met kardinaal Eijk’, *Liberaal Reveil*, december 2012, pp. 210-213 [met Fleur de Beaufort];

‘Het politieke systeem op zijn retour? Een interview met Maurice de Hond’, *Liberaal Reveil*, september 2011, pp. 166-170 [met Camilia Bruil];

‘60 jaar VVD. Interview met Frits Korthals Altes’, *Liberaal Reveil*, maart 2008, pp. 4-9 [met Fleur de Beaufort];

‘De VVD als waakzame partij. Interview met Ruud Lubbers’, *Liberaal Reveil*, maart 2008, pp. 10-13 [met Fleur de Beaufort];

‘De VVD, het liberalisme en Nederland. Interview met Mark Rutte’, *Liberaal Reveil*, oktober 2006, pp. 124-128 [met Fleur de Beaufort];

‘Klassiek liberalisme plus. Interview met Joris Voorhoeve’, *Liberaal Reveil*, oktober 2006, pp. 139-144 [met Fleur de Beaufort];

‘Stromingen binnen de VVD. Interview met staatssecretaris Melanie Schultz van Haegen’, *Liberaal Reveil*, oktober 2006, pp. 144-147 [met Fleur de Beaufort];

‘Nog nooit is Nederland zo welvarend geweest. Interview met Hans Dijkstal’, *Liberaal Reveil*, april 2002, pp. 3-11 [met Marco Kreuger];

PUBLICATIELIJST PATRICK VAN SCHIE

'De periferie is ons eerste belang. Interview met Wim van Eekelen', *Liberaal Reveil*, april 2002, pp. 49-54 [met Marco Kreuger].

Hiervoor nog niet genoemde lidmaatschappen werkgroepen Teldersstichting

Geopolitiek en Defensie. Pal staan voor vrijheid en veiligheid (TS-geschrift 126; Den Haag, 2017) [Ida van Veldhuizen vz, Daniël Turk scribent e.a.];

Soevereiniteit (TS-geschrift 125; Den Haag, 2016) [Kenneth Manusama vz, e.a.];

Gelukspolitiek. Liberalisme en de waarde van vrijheid (TS-geschrift 123; Den Haag, 2014) [Martin van Hees vz, Mark van de Velde scribent, e.a.];

Onbegrensde arbeidsmigratie: zegen of zorg? Een liberale kijk op intra-EU migratie en sociale zekerheid (TS-geschrift 120; Den Haag, 2013) [Jeannette Baljeu vz, Stephan de Vries scribent, e.a.];

De plicht der politieke partijen. Kiezers, partijleden en politici in een open partijdemocratie (TS-geschrift 118; Den Haag, 2013) [Mark van de Velde scribent, e.a.];

Onderwijs: de derde dimensie (TS-geschrift 117; Den Haag, 2012) [Jan Anthonie Bruyn vz., Stephan de Vries scribent, e.a.];

Eigen keuze, samen sterk. Duidelijkheid geeft zekerheid voor arbeidsmarkt en pensioenen (TS-geschrift 116; Den Haag, 2012) [Dian van Leeuwen-Schut vz., Dieuwertje Kuijpers scribent, e.a.];

Bevolkingskrimp: een liberaal antwoord. In een klein land woon je al snel ver weg (TS-geschrift 115; Den Haag, 2012) [Ed Nijpels vz., Camilia Bruil scribent, e.a.];

Manifestaties van de vrijheid des geestes. Een liberale kijk op cultuur en sport (TS-geschrift 114; Den Haag, 2012) [Mark van de Velde scribent, e.a.];

Onbetwistbaar recht? Juridisering en het evenwicht tussen rechtsstaat en democratie (TS-geschrift 113; Den Haag, 2012) [Jan Kees Wiebenga vz., Charlotte Maas scribent, e.a.];

Veilige basis voor vrije burgers. Duidelijke liberale aanpak van veelvoorkomende criminaliteit (TS-geschrift 104; Den Haag, 2008) [Loek Hermans vz., Fleur de Beaufort scribent, e.a.];

De grenzen van de open samenleving. Migratie- en integratiebeleid in liberaal perspectief (TS-geschrift 99; Den Haag, 2005) [Jan Kees Wiebenga vz., Sabine Bierens scribent, e.a.];

Respect en burgerzin. Waarden en normen in liberaal perspectief (Den Haag, 2003) [Peter van Zunderd vz., Sabine Bierens scribent, e.a.]